

مبنای آموزش اگر تعامل باشد در فضای مجازی هم محقق می‌شود

◀ زهرا السادات دعایی، آموزگار پایه دوم دبستان، ناحیه ۲

تصویر یک‌دیگر باهم صحبت می‌کردند یا اگر از تخته‌ی مجازی استفاده می‌شد فقط در حد خط‌خطی بود تا کشیدن یک نقاشی هدفمند. اما با گذشت زمان، هم‌کاری با یک‌دیگر و انجام کارهای گروهی در اتاق‌های زیر مجموعه به کشیدن نقاشی‌های گروهی، حدس کلمات، جمله‌سازی، بازی اسم فامیل و غیره مشغول شدند. در صورت بروز مشکل هم ناگزیر به گفت‌وگو و حل مسئله بودند. به مرور بازی‌ها نیز با تغییر همراه شد. به‌عنوان مثال نقاشی‌ها از گل و چمن و درخت و کوه با تنوع و جزئیات بیشتر می‌شد. این فضا هم‌چنین این امکان را ایجاد کرد تا دانش‌آموزان کم‌رو و خجالتی که تمایلی به صحبت کردن و یا دفاع از حق خود ندارند با مراقبت به مهارت لازم دست یابند. بعدها نیز سعی کردم در این فضا و با توجه به برگزاری روزانه دو ساعت کلاس آنلاین در سه‌شنبه و داشتن زمان بیشتر از حد اکثر فعالیت‌های کلاس حضوری استفاده کنم. به‌عنوان نمونه دانش‌آموزان مانند سال‌های گذشته، هر روز به نوبت نماینده‌ی کلاس می‌شدند و یک‌سری مسئولیت‌های روزانه داشتند. آن‌ها در ساعات‌های درسی به معلمی و تدریس برخی از دروس به هم‌کلاسی‌های خود می‌پرداختند. برگزاری فروشگاه مجازی برای خرید و فروش و آشنایی با سکه‌ها و تبدیل پول در باجه‌ی بانک و یا بررسی تمام سؤالات کتاب و تمرین‌های درسی در کلاس توسط خود دانش‌آموزان و تکرار مداوم مفاهیم درسی از جمله‌ی این فعالیت‌ها بود. از ابتدا همه‌ی تلاش‌ها این بود که دانش‌آموزانم به علت عدم حضور در مدرسه و نبودن بین‌گروه هم‌سالان خود از رشد روانی محروم نشوند و زمینه‌ی لازم برای پرسش‌گری، خلاقیت، صبوری، نظم‌پذیری، کار گروهی و مشارکت با توجه به ظرفیت‌های فضای مجازی برای‌شان فراهم شود.

به امید موفقیت تمامی کودکان این مرز و بوم و آبادانی سرزمین‌مان. ■

سال تحصیلی جدید با دغدغه و نگرانی‌های فراوانی شروع شد؛ نگرانی از این‌که چه‌گونه آموزش را با دانش‌آموزانی که نمی‌بینیم و نمی‌شناسیم پیش ببریم. به تدریج و با تعاملی که در کلاس آنلاین ایجاد شد، این نگرانی تا حد قابل توجهی کاهش یافت. شروع کلاس آنلاین در ابتدا به‌گونه‌ای بود که بچه‌ها امکان صحبت نداشتند، اما به مرور نحوه‌ی دسترسی و استفاده از میکروفون، دوربین و سایر ابزارهای کلاس را یاد گرفتند. زمانی‌که دانش‌آموزان با استفاده از میکروفون و سایر ابزارها وارد کلاس شدند برای ایجاد نظم و جلوگیری از هرج‌ومرج، قوانینی در توافق با خودشان تنظیم کردیم، اگرچه همیشه هستند دانش‌آموزانی که حتی هنگام حضور در مدرسه نیز نظم را رعایت نمی‌کنند که در این فضا هم بودند. به این ترتیب امکانی برای دانش‌آموزان فراهم شد تا تعامل بیشتر با معلم داشته باشند، اما ارتباط بین خود آن‌ها هم‌چنان کم‌رنگ بود. همان‌طور که در مسیر آموزش پیش‌رفتیم از یکی دیگر از امکانات فضای آنلاین (بیگ‌بلواتن) برای تعامل بیشتر بین دانش‌آموزان استفاده کردیم؛ اتاق‌های زیرمجموعه در زنگ‌های تفریح، فضایی برای بچه‌ها فراهم می‌کرد تا بتوانند با یک‌دیگر صحبت کنند. آن‌ها به صورت گروه‌هایی با تعداد کم‌تر از جمعیت کلاس وارد این فضا می‌شدند و در زمان محدود که حدود ده دقیقه‌ای می‌شد به گفت‌وگو با یک‌دیگر می‌پرداختند. این فضا قبل از آن‌که برای خود دانش‌آموزان جذاب و لازم باشد به من هم این امکان را داد تا در زنگ‌های تفریح بین آن‌ها حضور پیدا کنم، چیزی که تا قبل از آموزش مجازی هرگز اتفاق نیفتاده بود. دیدن نحوه‌ی تعامل بچه‌ها با یک‌دیگر و موضوعات مورد صحبت آن‌ها، بسیار جذاب و دوست‌داشتنی بود و من را بیش‌ازپیش با دنیای کودکانی آن‌ها آشنا کرد.

الگوی تعامل بچه‌ها از شروع آموزش آنلاین شامل تغییراتی هم بود. در ابتدا آن‌ها فقط با روشن کردن دوربین و مشاهده‌ی